

Sondaż w krajach z Grupy Wyszehradzkiej potwierdza poparcie opinii publicznej dla unijnych działań na rzecz wolnych mediów

Podczas gdy w debacie politycznej coraz częściej dominuje kwestia obrony unijnych wartości, w pierwszym kompleksowym sondażu badającym podejście opinii publicznej do wolności mediów na Węgrzech, w Polsce, Czechach i na Słowacji okazało się, że 52% respondentów ma obawy co do wolności mediów w ich kraju. 71% popiera wzmocnienie przepisów krajowych, tak by stały na straży niezależności mediów, zaś 59% popiera zwiększenie kompetencji unijnych w celu ochrony wolności mediów.

Sondaż pokazał jednak również, że poparcie dla wolnych i niezależnych mediów jest w krajach V4 zróżnicowane. Podejście do wolności mediów w Czechach, Polsce i na Słowacji jest w znacznej mierze porównywalne, jednak wyniki sondażu wskazują jednocześnie na znacznie mniejsze poparcie zarówno dla autonomii dziennikarskiej jak i niezależności mediów publicznych na Węgrzech, gdzie partia rządząca przejęła większość mediów w kraju.

Sondaż przeprowadzony na zlecenie Komitetu na rzecz Niezależnych Mediów we współpracy z Czeskim Krajowym Komitetem Międzynarodowego Instytutu Prasy (IPI) przy wsparciu Bakala Foundation pokazuje także, że rozłamy polityczne i pokoleniowe oraz sposób korzystania z mediów znacząco wpływają na podejście do wolności prasy w regionie.

NAJWAŻNIEJSZE USTALENIA:

- ***Powszechne obawy o wolność mediów w krajach V4***
52% respondentów wyraziło obawy co do aktualnego stanu wolności mediów (63% w Polsce, 49% na Słowacji, 48% na Węgrzech, 47% w Czechach).
- ***Ci, którzy w poszukiwaniu informacji politycznych opierają się głównie na mediach internetowych, mają więcej zrozumienia dla niezależności mediów***
W sondażu okazało się, że respondenci czytający wiadomości w Internecie częściej uważają wartości związane z wolnością mediów za istotne. Na Węgrzech i w Polsce częste czytanie gazet drukowanych wiąże się z mniej pozytywnym postrzeganiem wolności i niezależności mediów.
- ***Młodsze pokolenia są mniej zaniepokojone niż ludzie starsi***
W większości krajów V4 młodzi ludzie są stosunkowo mniej zaangażowani w kwestię wolności i niezależności mediów. Na Węgrzech obawy wyraziło 36% ludzi w wieku od 18 do 24 lat, natomiast w Polsce było to 61%. Ich odsetek na Słowacji jest niższy i wynosi 39%.
- ***Wolność mediów stała się głęboko upolityczniona***
Na pytanie, czy obawiają się o wolność mediów, zwolennicy węgierskiej Koalicji Demokratycznej w 85% odpowiedzieli twierdząco, zaś spośród zwolenników partii Fidesz zaledwie 28% przyznało się do takich obaw. W Polsce co prawda zaledwie 34% zwolenników PiS uważa kwestię wolności mediów za poważny problem, jednak wśród zwolenników opozycji 90% przyznaje, że jest to dla nich powodem do obaw.

W Czechach sympatycy ANO czy skrajnie prawicowej SPD znacznie rzadziej przywiązują wagę do wartości stanowiących podstawę wolności mediów niż zwolennicy innych partii.

Przewodniczący Komitetu na rzecz Niezależnych Mediów domu mediowego economia, Misha Glenny komentuje:

– *Wybory na Węgrzech pokazały, że przejęcie mediów działa. Jeżeli problem nie zostanie rozwiązany na poziomie unijnym, nadal będzie dusić demokrację nie tylko na Węgrzech, ale również w całej Europie Środkowej i Wschodniej.*

Dołącz do dyskusji:

Wyniki sondażu zostaną omówione podczas dyskusji panelowej, w której wezmą udział dziennikarze i eksperci w dziedzinie mediów, np. Veronika Munk, Head of Content Development, Telex, Michal Klíma, pełnomocnik czeskiego rządu ds. mediów, Václav Štětka, wykładowca na wydziale mediów i komunikacji z Loughborough University.

USTALENIA Z POSZCZEGÓLNYCH KRAJÓW:

Węgry

Na pytanie, czy są „zaniepokojeni” wolnością mediów, zwolennicy Koalicji Demokratycznej odpowiedzieli twierdząco w 85% przypadków, zaś spośród zwolenników partii Fidesz – tylko w 28%.

Wolność mediów jest „bezwzględnie istotna” zaledwie dla 34% sympatyków partii Fidesz i dla 89% wyborców Koalicji Demokratycznej.

Polska

90% wyborców Koalicji Obywatelskiej jest „zaniepokojonych” aktualnym stanem wolności mediów, 52% jest „bardzo zaniepokojonych” (najwyższa ocena w skali). 34% wyborców Prawa i Sprawiedliwości obawia się (42% nie obawia się wcale), 7% obawia się bardzo.

87% wyborców Koalicji Obywatelskiej sprzeciwia się wpływowi władz na media publiczne, w przypadku zwolenników PiS jest to zaledwie 47%.

Czechy

W porównaniu z innymi krajami V4, w Czechach największy odsetek respondentów uważa, że niezależność mediów jest ważna (86%). Jest tu także największy odsetek tych, którzy uważają, że właściciele mediów nie powinni ingerować w autonomię redakcji (62%), a zarazem mamy tu najniższy odsetek tych, którzy mają obawy co do stanu wolności mediów (47%) i najniższy odsetek tych, którzy popierają wsparcie ekonomiczne mediów ze strony państwa (25%, czyli o połowę mniej niż w Polsce).

Słowacja

23% Słowaków uważa, że w ciągu ostatnich pięciu lat poprawił się stan wolnych mediów. To najwyższych odsetek spośród wszystkich krajów V4. Jest to pogląd częstszy w przypadku wyborców OLANO (37%) i koalicji PS/SPOLU (51%), natomiast podziela go zaledwie 8% wyborców partii SMER.

Słowacy są największymi zwolennikami unijnych sankcji dla krajów, w których władze ingerują w wolność mediów. Za opowiada się 64%.

Przewodnicząca czeskiego oddziału IPI, Veronika Sedláčková, komentuje:

– Sondaż pokazał bardzo ciekawy obraz tego, co młodzi ludzie uważają za istotne w przypadku mediów, bowiem wynika z niego, że najważniejsza dla nich jest dostępność w Internecie. Polityki redakcyjne czy niezależność mediów nie odgrywają aż tak dużej roli. Wyniki sondażu pokazują, że bardzo ważne jest nie tylko wzmacnianie pozycji mediów i wspieranie pracy niezależnych i profesjonalnych dziennikarzy, ale także przykładanie większej niż dotychczas wagi do zwiększania wiedzy na temat mediów i korzystania z nich.

Uwagi redakcyjne

Sondaż został przeprowadzony w dniach 01–17.02.2022 roku przez Median w formie internetowego panelu badawczego i wywiadów telefonicznych. Próba obejmowała łącznie 4069 respondentów (powyżej 18 roku życia).

Sondaż przeprowadzono z inicjatywy Komitetu na rzecz Niezależnych Mediów we współpracy z Czeskim Narodowym Komitetem Międzynarodowego Instytutu Prasy (IPI) i przy wsparciu Bakala Foundation.

Komitet na rzecz Niezależnych Mediów

Komitet na rzecz Niezależnych Mediów to branżowa inicjatywa mająca wspierać dziennikarzy i redaktorów tak, by mogli wykonywać swoją pracę w sposób wolny, bez żadnych ingerencji, niezależnie od nacisków zewnętrznych i wewnętrznych. Dąży do promowania wolnych mediów i stara się pozytywnie wpływać na kulturę dziennikarstwa, nie tylko w Europie Środkowej i Wschodniej. Więcej na <https://free.economia.cz>

Czeski Krajowy Komitet Międzynarodowego Instytutu Prasy (IPI)

Międzynarodowy Instytut Prasy (IPI) to ogólnoświatowa sieć redaktorów, dyrektorów domów mediowych, czołowych dziennikarzy, których łączy zaangażowanie w niezależne, wysokiej jakości dziennikarstwo. Czeski Komitet Krajowy IPI jest jego czeskim oddziałem. Więcej na <https://www.czipi.cz>

Kontakt z mediami:

Hana Schreibová
sekretarz Komitetu na rzecz Niezależnych Mediów
m: +420 737 237 143
hana.schreibova@economia.cz

* * *